

... all for the modern tramway track

Vážený pan Mgr. et Mgr. Jakub Michálek Bořivojova 694/108 130 00 Praha 3 - Žižkov ke sp. zn. #JMI23091 prostřednictvím datové schránky (identifikátor DS: 4memzkm)

V Praze, dne 30.10.2019

Rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o odložení žádosti o informace podané dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

Vážený pane magistře,

společnost Pražská strojírna a.s. (dále v textu též jen jako "společnost") dne 16.10.2019 obdržela Vaše podání ze dne 15.10.2019, které jste označil jako "Odvolání proti vyřízení žádosti o informace ze dne 30.9.2019". Jedná se o reakci na podání společnosti ze dne 30.9.2019, jímž byla vyřízena Vaše žádost o informace ze dne 20.9.2019, kterou jste jako poslanec zvolený za Českou pirátskou stranu učinil s výslovným odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále v textu též jen jako "zákon o svobodném přístupu k informacím" anebo "InfZ").

Představenstvo společnosti je nadřízeným orgánem, který má o odvolání rozhodnout. Představenstvu společnosti bylo Vaše odvolání předloženo dne 25.10.2019. Představenstvo společnosti toto odvolání projednalo na svém zasedání, které se konalo dne 30.10.2019, posoudilo jej a rozhodlo o něm následujícím způsobem:

Rozhodnutí společnosti Pražská strojírna a.s. ze dne 30.9.2019 o odložení žádosti žadatele pana Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka o poskytnutí informace ze dne 20.9.2019 podané dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, se potvrzuje.

Odůvodnění:

Žadatel - pan Mgr. et Mgr. Jakub Michálek (dále v textu jen jako "žadatel") podáním ze dne 20.9.2019 adresoval společnosti Pražská strojírna a.s. žádost o informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Touto žádostí požádal konkrétně o poskytnutí "všech smluv uzavřených mczi společností Pražská strojírna a.s. a advokátem JUDr. Květoslavem

Hlínou a mezi společností Pražská strojírna a.s. a HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s., a to za období od roku 2014 do současnosti." Žadatel požádal o předložení "plného znění těchto smluv a u každé smlouvy o uvedení informace, zda je platná a v jakém finančním rozsahu byla čerpána." Předmětnou žádost společnost obdržela dne 23.9.2019.

Na žádost žadatele společnost prostřednictvím svého generálního ředitele reagovala dne 30.9.2019. Společnost dospěla k závěru, že není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Za tohoto stavu na ni ani nemohou dopadat žádné povinnosti ze jmenovaného zákona vyplývající. Přesto z opatrnosti společnost při vyřízení žádosti žadatele procesně dle zákona o svobodném přístupu k informacím postupovala a s odkazem na § 14 odst. 5 písm. c) InfZ obdrženou žádost odložila. V zájmu snahy postupovat při své činnosti maximálně transparentně společnost nicméně část požadovaných informací poskytla. I Jednalo se o informace, které nejsou obchodním tajemstvím.

Žadatel na podání společnosti ze dne 30.9.2019 reagoval přípisem ze dne 15.10.2019, které je označeno jako "Odvolání proti vyřízení žádosti o informace ze dne 30.9.2019".

Žadatel postupu společnosti předně vytýká, že listina, kterou bylo dne 30.9.2019 reagováno na jeho žádost o informace, nemá náležitosti rozhodnutí, kdy kupř. chybí označení jednacím číslem nebo poučení. Dle obsahu se nicméně dle názoru žadatele o rozhodnutí jedná. Dále s odkazem na komentářovou literaturu žadatel vyjadřuje přesvědčení, že v daném případě nemělo ze strany společnosti dojít k odložení žádosti. Odložení žádosti tak vyhodnocuje jako formální a z hlediska materiálního dospívá k závěru, že společnost, pakliže dospěla k závěru, že není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, měla obdrženou žádost o informace odmítnout, resp. odmítla dle § 15 InfZ, a z tohoto důvodu žadatel ve smyslu § 16 odst. 1 InfZ proti vyřízení předmětné žádosti podal odvolání. Věcná argumentace žadatele se opírá o nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS. 1262/17. Konečným a jediným vlastníkem společnosti Pražská strojírna a.s. je veřejnoprávní korporace, tj. hl. m. Praha. Tato veřejnoprávní korporace je nejen zřizovatelem společnosti, nýbrž i subjektem majícím zásadní vliv na kreaci jejích orgánů. Hl. m. Praha společnost Pražská strojírna a.s. nepřímo ovládá. Na základě hlavního předmětu činnosti společnosti, jak je prezentováno na jejím webu, je dle názoru žadatele zřejmé, že primárně společnost dodává služby a výrobky pro veřejnou hromadnou tramvajovou dopravu. Předmět činnosti rovněž odpovídá veřejnému účelu, tedy právě zajištění tramvajové dopravy ve městech. S ohledem na tyto skutečnosti má žadatel za to, že u společnosti převažují znaky veřejné instituce, proto společnost Pražská strojírna a.s. je povinným subjektem ve smyslu InfZ a je tak povinována k poskytnutí všech informací, o které podáním ze dne 20.9.2019 žádal.

Generální ředitel společnosti obdržené odvolání předložil představenstvu společnosti, jako svému nejbližšímu nadřízenému orgánu dle organizační struktury, a to dne 25.10.2019.

¹ Konkrétně uvedla, že: "(i) s advokátem JUDr. Květoslavem Hlínou od roku 2014 neuzavřela žádnou smlouvu, (ii) s HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s. spolupracuje s účinností od 13.2.2017 dosud. V období od 13.2.2017 do 31.7.2019 uvedená advokátní kancelář společnosti na základě smlouvy o poskytnutí právní služby ze dne 13.2.2017, ve znění jejího dodatku č. 1 ze dne 1.5.2017, poskytovala komplexní právní poradenství vč. právního poradenství souvisejícího s výkonem působnosti statutárního orgánu a zastupování v soudních sporech a dalších řízeních, a to za paušální částku 100 tis. Kč měsíčně bez DPH (do 1.5.2017 byla odměna sjednána v paušální výši jako hodinová, a to částkou 2 400,- Kč bez DPH). S účinností od 1.8.2019 dosud jmenovaná advokátní kancelář společnosti na základě smlouvy o poskytování právních služeb ze dne 31.7.2019 poskytuje právní služby v oblasti probíhajících soudních sporů a dalších řízeních a v oblasti systému "Compliance" a problematiky "GDPR", přičemž odměna je sjednána jako hodinová, a to částkou 2 200,- Kč bez DPH."

Představenstvo společnosti Pražská strojíma a.s. odvolání žadatele pečlivě posoudilo, stejně tak jako i dosavadní postup společnosti při vyřizování této záležitosti, a dospělo k závěru, že společnost není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.

Na tomto místě a ještě předtím, než představenstvo předloží věcné argumenty, které jej vedly k přijetí výše uvedeného závěru, považuje za vhodné se vypořádat s tvrzenými de facto formálními nedostatky dosavadního postupu společnosti.

Vzhledem k tomu, že společnost Pražská strojírna a.s. není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, nevztahují se na ni povinnosti z tohoto zákona vyplývající, tj. ani procesní povinnosti stanovené pro vyřízení žádosti o informace. Z tohoto úhlu pohledu neexistuje dle názoru představenstva konkrétní zákonná forma, jakou by mělo být žadateli odpovězeno, resp. není povinností daného subjektu v takovém případě procesně dle zákona o svobodném přístupu k informacím postupovat. Podání, jehož obsahem je sdělení o tom, že subjekt není povinným subjektem dle InfZ, tak musí obsahovat "pouze" takové náležitosti, aby bylo dostatečně určité a jeho obsah byl pro adresáta srozumitelný. Těmto požadavkům podání ze dne 30.9.2019 vyhovuje, když je z něj patrné, komu je určeno a čeho se týká, rovněž tak jsou předkládány argumenty, které společnost k učinění přijatého závěru vedly. Z tohoto pohledu je tedy podání i jednoznačně přezkoumatelné.

Pokud by mělo být z opatrnosti postupováno ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, není dle mínění představenstva společnosti jednoznačně zřejmé, zda se v daném případě má uplatnit postup dle § 14 odst. 5 písm. c) InfZ, tzn., je nezbytné žádost odložit, anebo je na místě postup dle § 15 odst. 1 InfZ, tzn., je potřeba ji odmítnout. Správně zvolený postup má pak důsledky stran obrany žadatele, když je rozhodující v tom, zda má tento podat stížnost či odvolání. Na druhou stranu o obou těchto "opravných" prostředcích rozhoduje nadřízený orgán orgánu, který o žádosti o informace rozhodl. Nehledě k tomu, a uvádí to i sám žadatel, podání je vždy potřeba posuzovat dle jeho obsahu. Je-li současně žadatel jiného názoru, než orgán, který o jeho žádosti o informace rozhodl, má vždy možnost obrátit se se svým požadavkem na soud, který je oprávněn postup subjektu, kterému byla žádost o informace adresována, přezkoumat. Ať již tedy byl formální postup společnosti správný, či nikoliv, nedošlo k žádnému zkrácení práv žadatele.

Dle § 2 odst. 1 InfZ mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Společnost Pražská strojírna a.s. je akciovou společnost, tedy obchodní korporací, jistě tak není pochyb o tom, že není státním orgánem, ani územním samosprávným celkem. Pokud by měl být učiněn závěr o tom, že je povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, musela by naplňovat definiční znaky veřejné instituce.

Pojem "veřejná instituce" není definován zákonem. Výkladem uvedeného pojmu se nicméně zabývala soudní judikatura. Ústavní soud přitom ve věci sp. zn. I. ÚS 260/06 dovodil, že diferenciaci mezi veřejnou institucí je nutné posuzovat z několika hledisek, a to konkrétně z hlediska: (a) způsobu vzniku (či zániku); (b) osoby zřizovatele; (c) subjektu vytvářejícího jednotlivé orgány instituce; (d) existence anebo neexistence státního dohledu nad činností instituce a (e) veřejného nebo soukromého účelu instituce.

Z hlediska "způsobu vzniku (zániku)" zjevně společnost Pražská strojírna a.s. splňuje jeden z parametrů veřejné instituce. Pod pojem "veřejná instituce" je totiž s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 349/2016-23 nutno subsumovat i soukromé obchodní společnosti, které jsou fakticky ovládány veřejnoprávními korporacemi. Postačí přitom rovněž nepřímé ovládání, za které je považována i situace, kdy je obchodní korporace zcela

vlastněna jinou obchodní korporací, která je zcela vlastněna veřejnoprávní korporací. I hledisko "subjektu vytvářejícího jednotlivé orgány instituce" lze u společnosti Pražská strojírna a.s. považovat za splněné. Toto hledisko je totiž nutno posuzovat dle stanov, kdy kontrolní orgán společnosti (dozorčí rada) je volena jediný akcionářem, tj. společností Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost (dále v textu jen jako "DPP"), a dozorčí rada pak volí představenstvo - statutární orgán. DPP je přitom zcela vlastněn hl. m. Prahou, jíž vykonává působnost valné hromady a volí současně představenstvo DPP.

Naopak z hlediska "osoby zřizovatele" společnost Pražská strojírna a.s. za veřejnou instituci (jednoznačně) označit nelze. Společnost sice byla zřízena veřejnoprávní korporací, založení nicméně proběhlo výhradně soukromoprávním úkonem a bez veřejnoprávního zásahu nebo schvalovacího procesu ze strany hl. m. Prahy. Taktéž z hlediska "existence nebo neexistence státního dohledu nad činností instituce společnost Pražská strojírna a.s. za veřejnou instituci považovat nelze. Z hlediska státního dohledu je totiž nutné posuzovat kontrolu jako výkon veřejnosprávního dohledu, tj. zejména kontrolu dle zvláštního zákona, kterým je zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, v platném znění, a zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v platném znění. Ani jeden z těchto jmenovaných zákonů na společnost Pražská strojírna a.s. nedopadá. V neposlední řadě nelze společnost Pražská strojírna a.s. považovat za veřejnou instituci ani z hlediska "účelu, za kterým byla založena." Předmětem podnikání a činnosti společnosti není zajišťování veřejných či celospolečenských potřeb, nejedná se o uspokojování potřeb neurčitého počtu subjektů, jimž by sloužila k dobru. Podstata existence společnosti a jejího fungování spočívá zejména v podnikání, jehož účelem je dosahování zisku. Jedná se o činnosti, které může de facto vykonávat jakýkoliv jiný podnikatelský subjekt s příslušným oprávněním. Jedná se o čistě soukromý účel, k jehož výkonu navíc není společnost Pražská strojírna a.s. nadána žádnými zákonnými privilegii. Společnost se nijak nepodílí na výkonu veřejné moci. Rovněž z hlediska hospodaření s majetkem chybí zvláštní úprava vlastnického práva k majetku, který by nabyla od státu nebo jiné osoby než od státu. Chybí tudíž rozlišování jednání s majetkem ve veřejném zájmu, když není podnikáno s využitím státem svěřeného majetku.

Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou anebo instituci soukromou musí přitom s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 57/2006-67 vyplývat z převahy znaků, které jsou pro instituci veřejnou anebo soukromou typické. U společnosti Pražská strojírna a.s. dle názoru jejího představenstva znaky pro veřejnou instituci v žádném případě nepřevažují. Na povahu společnosti jako veřejné instituce pak nelze usuzovat ani při zohlednění další související soudní judikatury. Např. právě ve věci sp. zn. 8 As 57/2006 Nejvyšší správní soud zkoumal povahu prvoligového fotbalového klubu vlastněného městem a v jeho případě shledal veřejný zájem v naplňování potřeb občanů obce jako znak převažující ve prospěch zařazení tohoto subjektu mezi subjekty povinné poskytovat informace dle InfZ. V tomto smyslu nicméně také nelze společnost za veřejnou instituci považovat, neboť její účel nenaplňuje potřeby občanů hl. m. Prahy.

Závěry (žadatelem argumentovaného) nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 1262/17 sice dovozují, že i nepřímo ovládaná právnická osoba může být veřejnou institucí, avšak i v tomto nálezu Ústavní soud konstatuje, že otázka zřízení a právní formy subjektu zůstává významná při samotném posouzení, zda subjekt naplňuje definiční znaky veřejné instituce ve smyslu nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 260/06.

Podřazení určité obchodní společnosti pod pojem veřejná instituce je dle nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1146/16 možné jen, pokud tato naplňuje definiční znaky veřejné instituce a současně by veškeré právní následky spojené s tímto jejím postavením šly

výlučně "k tíži" veřejné moci. Muselo by tedy jít o případ subjektu, jchož postavení by bylo - co do podstaty - stejné bez ohledu na to, zda má formu obchodní společnosti, nebo některé z právnických osob veřejného práva. Povahu veřejné instituce současně zásadně nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, v platném znění, pokud by stát, územně samosprávný celek anebo jiný povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů.

Výklad z uvedeného nálezu využil kupř. Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 8 A 80/2017-50, jímž rozhodl o tom, že České dráhy, a.s. nejsou veřejnou institucí dle § 2 odst. 1 InfZ.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je nutno dle názoru představenstva společnosti uzavřít, že společnost nenaplňuje veškeré znaky veřejné instituce ve smyslu platné soudní judikatury, ani u ní znaky veřejné instituce nedominují. Společnost Pražská strojírna a.s., a i v tomto představenstvo společnosti zcela souhlasí s argumenty prezentovanými v podání ze dne 30.9.2019, vykonává obdobnou činnosti jako jiné, zcela soukromoprávní subjekty, např. DT - Výhybkárna a strojírna, a.s., která je přímým konkurentem společnosti. Společnost Pražská strojírna a.s. je jedním ze soutěžitelů na trhu, kde nemá monopolní postavení. Povinnost poskytovat informace by nesporně ovlivňovala postavení společnosti v rámci hospodářské soutěže, navíc když nevykonává a ani se nepodílí na výkonu veřejné moci. Popsané závěry zároveň zcela odpovídají náhledu Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1146/16 a jejich použitelnost pak nevylučuje ani nejnovější rozhodnutí jmenovaného soudu ve věci sp. zn. ÚS 618/2018. Povaze společnosti, jak je výše popsána, pak dle názoru představenstva korespondují i další okolnosti - zveřejňuje minimum smluv ve smyslu zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, v platném znění,² ani není veřejným zadavatelem ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění.

Představenstvo společnosti Pražská strojírna a.s. pečlivě uvážilo námitky a argumenty žadatele uvedené v odvolání, přičemž po analýze dostupných informací, při zvážení platné právní úpravy i názorů odborné veřejnosti a soudní praxe dospělo k závěru, že odvolání žadatele není důvodné. Představenstvo souhlasí s právním názorem, který společnost zaujala v podání ze dne 30.9.2019, tzn., že společnost není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Z těchto důvodů napadené rozhodnutí potvrdilo. Pokud pak společnost žadateli poskytla část požadovaných informací, vyjma těch, které naplňují definiční znaky obchodního tajemství dle § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (zejména konkrétní smluvní ujednání), postupovala transparentně a ani v tomto ohledu nelze vůči jejímu postupu ničeho namítat.

Pražská strojima a.s. Mladoboleslavská 133 190 17 Praha 9 – Vinoř DIČ: CZ60198298 STROJISTA as – člen představenstva –

Ing. Jiří Dedek člen představenstva Pražská strojírna a.s. IČO: 60193298 se sídlem Mladoboleslavská 133 190 17 Praha 9 - Vinoř Pražská strojíma a.s. Mladoboleslavská 133 190 17 Praha 9 – Vinoř DIČ: CZ60193298 – člen představenstva –

Ing. Marek Polický člen představenstva Pražská strojírna a.s. IČO: 60193298 se sídlem Mladoboleslavská 133 190 17 Praha 9 - Vinoř

² Většina smluv uzavírána společností spadá pod zákonnou výjimku, zpravidla dle § 3 odst. 2 písm. r).